

۱۴

سبب غذایی نوروز را با خوراکی‌های چرب، شیرین و شور، پر نکنید

نقل نوروز و تنقلات سالم!

آنهایی بخوانند که در فکر راه‌اندازی کسب و کار تازه در سال جدید هستند

سال نو، کسب و کار نوین

۱۵

حسینیه امینی‌ها؛ بنایی متعلق به دوره قاجار که در انتظار ثبت جهانی است

بهشت عمارت‌های ایران

۱۶

زندگی

یکشنبه ۲۶ اسفند ۱۳۹۷ شماره ۵۳۴۹

یادداشت: مهدی نویدادهم دبیرکل شورای عالی آموزش و پرورش

از مدرسه تا مدرسه

مدرسه به مثابه ظرفی است که باید با مظهر و خودش همخوانی داشته باشد. مظهر، نظام تعلیم و تربیت است و چون این نظام متأثر از فرهنگ است، بنابراین باید با فضای فیزیکی تناسب داشته باشد. فضای فیزیکی یعنی معماری که باید متأثر از فرهنگ جامعه باشد.

اکنون که صحبت از تحول بنیادین در آموزش و پرورش است و معتقدیم تحول باید در همه حوزه‌های تعلیم و تربیت ایجاد شود لاجرم باید در ظرف تعلیم تربیت و فضای فیزیکی تحول جدی و بنیادی ایجاد کنیم.

این موضوع در سندها تحول در زیر نظام فضا و تجهیزات پیش‌بینی شده و به تصویب شورای عالی آموزش و پرورش نیز رسیده و اکنون در دستور کار است. این تغییرات همه ابعاد فضای فیزیکی مدارس را در برمی‌گیرد از اندازه فضا گرفته تا کارکردها و معماری آن.

ما حکم کرده‌ایم که آموزش و پرورش به‌جز در موارد استثنا مدارس کوچک نسازد و به سمت ساخت مدارس بزرگ و متوسط برود که هم توجه آموزشی و تربیتی و هم توجه اقتصادی دارد. همچنین حکم کرده‌ایم مدرسه فقط نباید کلاس درس باشد بلکه باید مجموعه‌ای از امکانات آموزشی را دربرگیرد.

در سندها تحول بنیادین آموزش و پرورش تأکید شده یادگیری فقط در کلاس درس اتفاق نمی‌افتد بلکه این یادگیری می‌تواند در محیط‌های مختلف باشد. به این ترتیب حتی راهروها با حیاط مدرسه نیز می‌تواند موجب یادگیری شود.

در این میان ساخت مدارس با معماری ایرانی نیز مورد تأکید است. ما باید نمادهای معماری ایرانی - اسلامی را در طراحی مدارس جست‌وجو کنیم. در معماری ایرانی استفاده از کاشی، خوشنویسی، استفاده از آجر و قوس‌ها موضوعیت دارد.

اگر این نمادها را در ساخت مدارس به کار بگیریم، دانش‌آموزان قرابت بیشتری با فضای مدرسه پیدا می‌کنند، چون معماری ایرانی که متناسب است با فرهنگ و اقلیم هر منطقه باعث ایجاد آرامش و امنیت می‌شود. اما متأسفانه بسیاری از مدارس که به تازگی ساخته می‌شود، معماری مدرن دارند و بناهایی ایرانی محسوب نمی‌شوند.

گزارش سفر خبرنگار جام جم به اصفهان و بازدید از چند مدرسه نوساز که ایرانی شدن را تمرین می‌کنند

مدرسه ایرانی چه شکلیه؟

درست مثلی مدرسه ماندگار مارکار در یزد که پشتون جی دوسابایی مارکار هندی آن را در عهد پهلوی اول برای زرتشتی‌های یزد ساخت و امروز تزئینات آجرکاری‌اش و فضای شادابش جاذبه‌ای است ماندگار و دیدنی. دبیرستان ایران‌شهر یزد هم نمونه خوبی است از کهنه نشدن معماری ایرانی و دوام روح سرزندگی در ساخت راهرو و پاستند و با یک نگاه تا ته آن را براندازد. مدرسه خیرساز فضیلی که به یاد مرحوم حاج علی و به دست دخترش ساخته شده البته همین چند ماه قبل در مسابقه یک نشریه معماری دیزاین در دوی در بخش خاورمیانه برنده شده ولی حتی این جایزه نظر منتقدان را عوض نکرده. در پژوهش سرای فضیلی نیز که جسیپیه است به هنرستان با وجود همه رضایت‌ها از امکانات ولی باز نقد به طراحی ساختمان داغ است و مدیر پژوهش سرا می‌گوید به چشم او اینجا بیشتر مدرسه است تا یک پژوهشگاه.

مسوولان پاسخ می‌دهند

با این حال اداره کل نوسازی مدارس اصفهان برای هر کدام از این نقدها پاسخ دارد و دیوارهای بلند مدرسه نژادستاری را برآمده از طرح حجاب (محرمانه سازی) می‌داند و فضاهای پررنگه هنرستان فضیلی را ناشی از سیاست ضد مدارس اتوبوسی و سربازخانه‌ای. با این حال مدیرکل ادغان دارد که اگر در مدرسه‌ای دل دانش‌آموزان می‌گیرد و احساس حبس‌شدگی می‌کنند مشکل در معماری است و باید در ساخت مدارس بعدی رفع شود.

اینجاست که یاد معماری ایرانی زنده می‌شود، همانی که آموزش و پرورش تأکید دارد باید احیا شده و در قالب مدارس ایرانی ظاهر شود. مدیرکل می‌گوید آقای حسن آرامش و امنیت، ماندگاری، استفاده از مصالح بومی، توجه به اقلیم و پرهیز از بیهودگی از ویژگی‌های معماری ایرانی است که باید با سبک‌های نوین تلفیق شود و مدرسه ایرانی امروزی مطابق با نیازهای روز را بسازد. در مدارس نوساز اصفهان اما معماری ایرانی با این خوانش کم است و میرسد تأکید می‌کند که کپی کردن از روی آثار تاریخی نیز در ساخت مدارس مورد نظر نیست، او مدارس نوساز استانش را ایرانی می‌خواند. با او که بیشتر بحث کردیم، مدارس با معماری ایرانی را به مدارس خاص و متفاوت تغییر داد و گفت که داریم مدارس را از حالت تیپ و مشابه خارج می‌کنیم و به سمت معماری ایرانی می‌رویم. واقعیت این است که ما فقط داریم به این سمت حرکت می‌کنیم و هنوز به مدرسه با معماری ایرانی نرسیده‌ایم، مدرسه‌ای مثل دارالفنون که از عهد قاجار به این سوهنوز محیط دل‌انگیزی دارد یا مدرسه‌ای مثل جهانگیرخان قم متعلق به قرن هشتم هجری باز هم طاق‌ها و مقرنس‌کاری‌هایش می‌تواند مایه نشاط باشد.

مدرسه آقا بزرگ کاشان نیز از همین جنس است با بهترین مکان یابی و همخوان با معماری سنتی منطقه، راهروهای باریک و دراز مدرسه خرده می‌گیرند و خودشان را در قیاس با آنها زندانی تصور می‌کنند و می‌گویند دلشان در این فضا می‌گیرد. در هنرستان فضیلی نیز گرچه بچه‌ها گله‌ای ندارند ولی مدیر و معاون می‌گویند مدرسه از بیرون دیگران را می‌سوزاند و از درون خودشان را. مشکل اینجا با فضای پررنگه مدرسه است، این که نمی‌توانند ابتدای راهرو و پاستند و با یک نگاه تا ته آن را براندازد. مدرسه خیرساز فضیلی که به یاد مرحوم حاج علی و به دست دخترش ساخته شده البته همین چند ماه قبل در مسابقه یک نشریه معماری دیزاین در دوی در بخش خاورمیانه برنده شده ولی حتی این جایزه نظر منتقدان را عوض نکرده. در پژوهش سرای فضیلی نیز که جسیپیه است به هنرستان با وجود همه رضایت‌ها از امکانات ولی باز نقد به طراحی ساختمان داغ است و مدیر پژوهش سرا می‌گوید به چشم او اینجا بیشتر مدرسه است تا یک پژوهشگاه.

حکایت مدارس اصفهان شبیه حکایت همه جای ایران است، فرسودگی از یک سویش، کمبودها از سوی دیگرش و تلاش برای بهتر شدن اوضاع، مضاف بر این دو خصلت. این تکه ۱۰۷ هزار کیلومتری مربعی ایران ۴۹۴۲ مدرسه تخریبی دارد و ۶۲۶۹ مدرسه نیازمند مقاوم سازی، با صدها مدرسه دونویته که فقط به شرط ساخت ۲۰۷۰ کلاس درس جدید یک‌نویته می‌شوند. پای مدرسه که وسط می‌آید اصفهان فقیر است، مثل زاینده‌رود خشک‌ش که او آخر اسفند به خشکی وسط تابستان می‌ماند. بچه‌های اصفهان ۱۳ هزار و ۳۱۸ کلاس درس کم دارند که این را باید گذاشت کنار آن ۳۰۰ هزار متر مربع فضای ورزشی که چون نیست، اصفهان را از این باب نیز فقیر کرده است. اینجا برای اصفهانی که مدرسه چهارباغ دارد و مدارس شفیعیه و جده و صدر و بازار و کاسه‌گران که ۹ مدرسه که صیقل‌گاه روح‌اند، وصله ناچوری است....

می‌رویم به خیابان یخچال، به یکی از راسته بازارهای قدیم شهر، سراغ یکی از وصله‌های ناچور شهر اصفهان. در دولنگه بزرگی باز است و آن سوبش یک مدرسه پراز خاطره که خاک می‌خورد؛ مدرسه شهید حلییان که هرجای ایران به هر کسی بگویی مدرسه قصه‌های مجید برایش آشناست. مدرسه اما مرده، تعطیل شده، سرپا ماندنش هم بعید است حتی با آن ستون‌های سنگی حجاری شده به سبک قاجار و حتی با ثبت شدنش در فهرست آثار ملی. مدرسه را او آخر قاجار و اوایل پهلوی، کلیمیان ساخته‌اند که با انی موسسه نیکوکاری آلیانسن فرانسه بوده، مدرسه اما به دلایلی نامعلوم رها شده و از وقتی اداره میراث فرهنگی اصفهان رویش دست گذاشته، نفسش بریده؛ آجرهای مدرسه حلییان را می‌شود با دست کند و آن دیوارهای طبله کرده و بخش‌هایی از سقف‌های چوبی که هنوز سرپاست به فوت بندند. مهدی میربید مدیرکل نوسازی مدارس استان که با ماست، می‌گوید حلییان یکی از مدرسه خطرآفرین اصفهان است و یکی از ۳۰ مدرسه خشت و گلی که به اندک بهانه‌ای فرو می‌ریزند.

شادو ترو تمیز مثل مدارس نوساز

چند خیابان آن و رتر ورق برمی‌گردد. مدرسه حسین امین قدیم پوست انداخته و جایش یک حسین امین جدید ایستاده. حسین، ملک‌التجار بوده، بانی اولیه مدرسه و چون خوش حساب و امانتدار بوده لقبش شده امین. با این که روبان افتتاح مدرسه امین هشت سال پیش فیچی خورده، اما ساختمان به قدری خوش ساخت است که هشت سالگی‌اش معلوم نیست. حیاط مدرسه ۷۵۰ متر است و زیربنای ساختمان ۳۰۰۰ متر، مدرسه‌ای که بچه‌ها در آن مجال نفس کشیدن دارند زیر آن سقف شیشه‌ای دودی‌رنگ سالن، کنار آن ستون‌های کاشیکاری شده، آن درختچه‌های خرم بنجامین و کنار باغچه‌های پرگل و حوض زیرپله‌ای ساخته شده از زربین که همگی در دل ساختمان مدرسه‌اند. کتابخانه پر از رنگ است، رنگین‌کمان است اصلاً، سالن ورزشی مدرسه نیز رنگ به رنگ است مثل قوس و قزح و چقدر این مدرسه شبیه است به مدرسه حق‌پناه که از بس رنگی تزئین شده، مشهور است به مدرسه مداد رنگی. مدرسه حق‌پناه را اخیر مرحوم علی

مریم خباز جامعه

حق با شماست

info@jamejamonline.ir

روابط عمومی: ۲۲۲۶۱۴۷

چاله - خسارت

یار محمدی از تهران:

در شهر گلستان واقع در منطقه ۲۲ حوالی میدان المپیک به دلیل وجود آسفالت نامناسب تردد خودروها با مشکل روبه‌رو شده است که افزایش استهلاک خودروها را نیز در پی دارد.

بازار - نظارت

قیامتی از تهران:

همیشه در آستانه سال نو، دولت از طریق بازرسان و نظارت دائم قیمت‌ها را کنترل می‌کند، ولی امسال خبری از کنترل و مداخله دولت در بازار وجود ندارد.

پوشاک - بچگانه

میززایی از تهران:

البسه کودکان متأسفانه با قیمت‌های سرسام‌آور به فروش می‌رسد و هیچ دلیلی بابت گرانی این پوشاک وجود ندارد.

سرویس - نامناسب

زینتی از تهران:

بیشتر سرویس‌های بهداشتی پارک‌های تهران، بهداشتی نیست و حتی در بعضی از این سرویس‌ها شیر آب وجود ندارد.

چالش - آسفالت

خانزاده از تهران:

مجموع نفت، خیابان شورا و خیابان‌های مجاور آن در کهریزک آسفالت مناسبی ندارد و رفت‌وآمد را برای شهروندان سخت کرده است.

لاستیک - خطر

عظیمی از تهران:

قیمت لاستیک تولید داخلی بسیار گران است و با این اوصاف و ناتوانی مالی مردم برای تعویض لاستیک ممکن است خطراتی را برای مردم در جاده‌ها داشته باشد.

گوشت - بهانه

ساربخانی از تهران:

گوشت قرمز تا سال آینده به قیمت یک خودرو می‌رسد و همه مسؤولان اعلام کردند حباب است! آنچه زمانی این بهانه‌ها از سوی مسؤولان برای سوءمدیریت خود آورده می‌شود.

جوابیه

در پی درج پیامی در ۱۳ اسفند ۱۳۹۷ با عنوان «مترو - پله» مشاور مدیرعامل و مدیر ارتباطات و امور بین‌الملل متروی تهران با ارسال نمایی اعلام کرد: برای حفظ ایمنی شهروندان گرمای طبق برنامه تنظیمی، تعمیرات اساسی پله‌های برقی ایستگاه‌ها در دستور کار قرار می‌گیرد. شرکت بهره‌برداری مترو به خاطر خارج از سرویس بودن پله برقی ایستگاه دروازه دولت از مسافران محترم عذرخواهی می‌کند.

